

ΛΥΣΕΙΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2003

ΘΕΜΑ 1ο

A. Θεωρία : Σχολικό βιβλίο σελίδα 217

B. Θεωρία : Σχολικό βιβλίο σελίδα 247

Γ. α. Σ, β. Σ, γ. Σ, δ. Λ, ε. Λ

ΘΕΜΑ 2ο

α.

$$\begin{aligned} w &= 3z - i\bar{z} + 4 = 3(\alpha + \beta i) - i(\alpha - \beta i) + 4 \\ &= 3\alpha + 3\beta i - \alpha i - \beta + 4 \\ &= (3\alpha - \beta + 4) + (3\beta - \alpha)i \end{aligned}$$

Οπότε $\operatorname{Re}(w) = 3\alpha - \beta + 4$ και $\operatorname{Im}(w) = 3\beta - \alpha$

β.

Οι εικόνες του w είναι τα σημεία $(3\alpha - \beta + 4, 3\beta - \alpha)$. Αφού κινούνται στην ευθεία $y = x - 12$, έχουμε $3\beta - \alpha = 3\alpha - \beta + 4 - 12 \Leftrightarrow \beta = \alpha - 2$, πράγμα που σημαίνει ότι τα σημεία (α, β) τα οποία είναι εικόνες του z κινούνται στην ευθεία $y = x - 2$

γ.

Φέρνω την $OM \perp (\varepsilon)$.

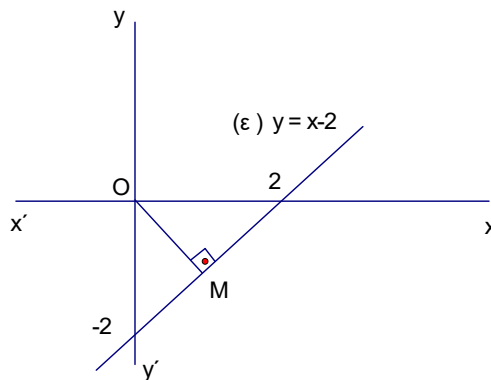
Τότε το σημείο της (ε) που είναι πλησιέστερα στην αρχή O είναι το M .

Το M λοιπόν θα είναι η εικόνα του μιγαδικού z με το ελάχιστο μέτρο.

$\lambda_\varepsilon = 1$ οπότε $\lambda_{OM} = -1$ και επομένως $OM : y = -x$.

Λύνοντας το σύστημα των $y = x - 2$, $y = -x$ βρίσκουμε $x = 1$ και $y = -1$

Ο μιγαδικός λοιπόν με το ελάχιστο μέτρο είναι ο $z = x - i$

ΘΕΜΑ 3ο

α.

$f'(x) = 5x^4 + 3x^2 + 1 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$.

$$f''(x) = 20x^3 + 6x = x(20x^2 + 1)$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow x(20x^2 + 1) = 0 \Leftrightarrow x = 0$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow x(20x^2 + 1) > 0 \Leftrightarrow x > 0$$

$$f''(x) < 0 \Leftrightarrow x(20x^2 + 1) < 0 \Leftrightarrow x < 0$$

Άρα η f είναι κυρτή στο $[0, +\infty)$ και κοίλη στο $(-\infty, 0]$

Τέλος, επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα, είναι '1-1', άρα αντιστρέφεται

β.

Επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα, η ανίσωση $f(e^x) \geq f(x+1) \Leftrightarrow$

$$e^x \geq x+1$$

$$e^x - x - 1 \geq 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = e^x - x - 1$, $x \in \mathbb{R}$

Η g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $g'(x) = e^x - 1$

$$g'(x) = 0 \Leftrightarrow e^x - 1 = 0 \Leftrightarrow e^x = 1 \Leftrightarrow e^x = e^0 \Leftrightarrow x = 0$$

$$g'(x) > 0 \Leftrightarrow e^x - 1 > 0 \Leftrightarrow e^x > 1 \Leftrightarrow e^x > e^0 \Leftrightarrow x > 0$$

$$g'(x) < 0 \Leftrightarrow e^x - 1 < 0 \Leftrightarrow e^x < 1 \Leftrightarrow e^x < e^0 \Leftrightarrow x < 0$$

επομένως η f παρουσιάζει ελάχιστο για $x = 0$, το $f(0) = 0$

Επομένως για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε $g(x) \geq 0 \Leftrightarrow e^x \geq x + 1$.

γ.

$f(0) = 0$ και $f'(0) = 1$ οπότε η εφαπτομένη στο $(0, f(0))$ έχει εξίσωση

$$y - f(0) = f'(0)(x - 0) \Leftrightarrow y = x$$

Η ευθεία αυτή όμως είναι ο άξονας συμμετρίας των C_f και $C_{f^{-1}}$.

δ.

Όπως είδαμε στο προηγούμενο ερώτημα, λόγω της συμμετρίας των C_f και $C_{f^{-1}}$ ως προς την ευθεία $y = x$, το σημείο $(0, 0)$ είναι κοινό σημείο των δύο γραφικών παραστάσεων. Επομένως η $C_{f^{-1}}$ τέμνει τον άξονα των x στο σημείο $x_0 = 0$, οπότε $f^{-1}(0) = 0$. Επειδή όμως η f^{-1} είναι γνησίως αύξουσα (οι αντίστροφες συναρτήσεις έχουν το ίδιο είδος μονοτονίας αποδεικνύεται παρακάτω) το σημείο αυτό είναι μοναδικό.

Το διάστημα ολοκλήρωσης είναι λοιπόν το $[0, 3]$ στο οποίο η f^{-1} είναι γνησίως αύξουσα, άρα για $x \geq 0 \Leftrightarrow f^{-1}(x) \geq f^{-1}(0) \Leftrightarrow f^{-1}(x) \geq 0$

$$\text{Το ζητούμενο εμβαδόν είναι } E = \int_0^3 f^{-1}(x) dx$$

$$\text{Θέτω } f^{-1}(x) = u \Leftrightarrow f(u) = x, \text{ άρα } dx = f'(u) du$$

Όταν $x = 0$ τότε $f^{-1}(0) = u \Leftrightarrow f^{-1}(f(0)) = u \Leftrightarrow u = 0$

Όταν $x = 3$ τότε $f^{-1}(3) = u \Leftrightarrow f^{-1}(f(1)) = u \Leftrightarrow u = 1$

Επομένως

$$\begin{aligned} E &= \int_0^1 u f'(u) du = \int_0^1 u(5u^4 + 3u^2 + 1) du = \\ &= \int_0^1 (5u^5 + 3u^3 + u) du \\ &= \left[\frac{5u^6}{6} + \frac{3u^4}{4} + \frac{u^2}{2} \right]_0^1 = \frac{25}{12} \text{ τετραγωνικές μονάδες} \end{aligned}$$

Σημείωση : Απόδειξη του ότι και η f^{-1} είναι γνησίως αύξουσα

Έστω ότι η f^{-1} δεν είναι γνησίως αύξουσα.

Τότε θα υπάρχουν x_1, x_2 με $x_1 > x_2$ ώστε $f^{-1}(x_1) \leq f^{-1}(x_2) \xRightarrow{f \text{ γν. αύξουσα}}$
 $f(f^{-1}(x_1)) \leq f(f^{-1}(x_2)) \Rightarrow$
 $x_1 \leq x_2$ που είναι άτοπο

ΘΕΜΑ 4ο

α.

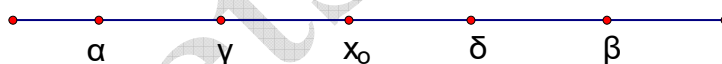
Έστω $\gamma < \delta$.

Η f είναι συνεχής στο $[\gamma, \delta] \subseteq (\alpha, \beta)$ με $f(\gamma) \cdot f(\delta) < 0$

Άρα, από το θεώρημα του Bolzano, θα υπάρχει μία τουλάχιστον ρίζα x_0 της εξίσωσης $f(x) = 0$ στο διάστημα $(\gamma, \delta) \subseteq (\alpha, \beta)$

β.

Έστω ότι $f(\gamma) > 0$ και $f(\delta) < 0$. Η θέση των $\alpha, \beta, \gamma, \delta, x_0$ φαίνεται στον άξονα

Σε κάθε ένα από τα διαστήματα $[\alpha, \gamma]$, $[\gamma, x_0]$, $[x_0, \delta]$, $[\delta, \beta]$, η f ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του θεωρήματος μέσης τιμής,

άρα θα υπάρχουν $\kappa \in (\alpha, \gamma)$, $\lambda \in (\gamma, x_0)$, $\mu \in (x_0, \delta)$ και $\nu \in (\delta, \beta)$ ώστε

$$f'(\kappa) = \frac{f(\gamma) - f(\alpha)}{\gamma - \alpha} = \frac{f(\gamma) - 0}{\gamma - \alpha} = \frac{f(\gamma)}{\gamma - \alpha} > 0 \text{ αφού } f(\gamma) > 0 \text{ και}$$

$$f'(\lambda) = \frac{f(x_0) - f(\gamma)}{x_0 - \gamma} = \frac{0 - f(\gamma)}{x_0 - \gamma} = \frac{-f(\gamma)}{x_0 - \gamma} < 0 \text{ αφού } f(\gamma) > 0 \text{ και}$$

$$f'(\mu) = \frac{f(\delta) - f(x_0)}{\delta - x_0} = \frac{f(\delta) - 0}{\delta - x_0} = \frac{f(\delta)}{\delta - x_0} < 0 \text{ αφού } f(\delta) < 0 \text{ και}$$

$$f'(\nu) = \frac{f(\beta) - f(\delta)}{\beta - \delta} = \frac{0 - f(\delta)}{\beta - \delta} = \frac{-f(\delta)}{\beta - \delta} > 0 \text{ αφού } f(\delta) < 0$$

Σε κάθε ένα από τα διαστήματα $[\kappa, \lambda]$ και $[\mu, \nu]$, η f' ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του θεωρήματος μέσης τιμής,

άρα θα υπάρχουν $\xi_1 \in (\kappa, \lambda)$ και $\xi_2 \in (\mu, \nu)$ ώστε

$$f''(\xi_1) = \frac{f'(\lambda) - f'(\kappa)}{\lambda - \kappa} < 0 \quad \text{αφού } f'(\lambda) < 0 \text{ και } f'(\kappa) > 0 \text{ και}$$

$$f''(\xi_2) = \frac{f'(\nu) - f'(\mu)}{\nu - \mu} > 0 \quad \text{αφού } f'(\nu) > 0 \text{ και } f'(\mu) < 0$$

γ.

Η f'' στο διάστημα $[\xi_1, \xi_2]$ είναι συνεχής και $f''(\xi_1) f''(\xi_2) < 0$.

Άρα, με βάση το θεώρημα Bolzano, η εξίσωση $f''(x) = 0$ θα έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα (ξ_1, ξ_2) , οπότε η f θα έχει ένα **πιθανό** σημείο καμπής.

netsuccess.gr